

Strategische Koers

Strategische koers

1. Ontwikkelingen in vogelvlucht

De samenleving is continu in beweging. Ontwikkelingen, zowel maatschappelijke als technologische, hebben vanzelfsprekend ook invloed op onze organisatie. In juli 2022, aan de vooravond van de nieuwe beleidsplanperiode, hebben we samen met het bestuur gesproken over deze ontwikkelingen en de invloed ervan op onze veiligheidsregio. De koers die we de afgelopen jaren aangehouden hebben was goed. We gaan deze ingeslagen koers nu verder uitzetten. De laatste jaren hebben we ervaren dat het tempo van ontwikkelingen hoger ligt dan we van tevoren zagen aankomen. Dat vraagt van ons als organisatie om snel te kunnen reageren op de ontwikkelingen en tegelijkertijd scherp te kijken naar welke ambities reëel zijn.

Type crisis verandert

De algemene tendens is dat crises complexer en van langere duur zijn. Waar we eerder vooral met flitsincidenten bezig waren, hebben we nu ook te maken met langlopende en complexere crises met maatschappelijke impact. Denk aan de coronapandemie, de stikstofcrisis met boerenprotesten, hoogwater en de opvang van vluchtelingen. Tegelijkertijd kan het ook als katalysator werken voor nieuwe ontwikkelingen. Zo had de coronacrisis onder andere tot gevolg dat organisaties meer digitaal gingen werken. We zien dat veranderende crises ook om andere werkwijzen en aansturing vragen. Waar er voorheen sprake was van hiërarchische aansturing, zie je steeds meer samenwerking vanuit flexibele netwerken ontstaan.

Maatschappelijke onrust

Het vertrouwen in de overheid van verschillende groepen zien we de laatste jaren afnemen. Overheidsbeleid kan polariserend werken; de stapelende crises en een veranderende bevolkingssamenstelling dragen niet altijd bij aan tolerantie en veerkracht van de samenleving. Ook de verdergaande digitalisering, het gebruik van sociale media en beschikbare informatie, is hierop van invloed en speelt een steeds belangrijkere rol in onze samenleving. Snelle informatievoorziening heeft voordelen. Het verzamelen en analyseren van data geeft veel informatie, we creëren daarmee meer zicht op risico's. Tegelijkertijd maakt digitalisering ook kwetsbaar. Vaker krijgen we te maken met nepnieuwsberichten, digitale dreigingen en cybercriminaliteit.

Klimaatveranderingen

Ook het klimaat maakt een ontwikkeling door. Extreem weer, zoals hevige regenval of juist langdurige droogte en extreme hitte, zorgt wereldwijd voor problemen. Ook in ons land. Denk aan overstromingen en wateroverlast, stormschade en natuurbranden. Door de klimaatveranderingen staat niet alleen de natuur onder druk, maar ook onze kwaliteit van leven.

Niet alle ontwikkelingen die we opmerken, hebben negatieve gevolgen. Er zijn ook mooie nieuwe initiatieven die ons werk beïnvloeden. Door innovaties en technologische ontwikkelingen komen er volop nieuwe toepassingen en producten. Dit vraagt van ons dat we alert zijn op de ontwikkelingen, op potentiële (nieuwe) risico's en de gevolgen voor ons werkveld. De veranderingen bieden ook de nodige kansen voor ons als organisatie om verder te groeien in onze rol.

2 Samenwerken aan veiligheid.

2. Ons bewegend en ontwikkelend werkveld

In de kern zijn onze hoofdtaken: branden en andersoortige incidenten voorkomen en bestrijden, voorbereiden op risico's en crises, en het coördineren, beheersen en bestrijden van crises. De veiligheidsregio is voornamelijk een uitvoeringsorganisatie. We zorgen dat we goed voorbereid zijn, staan altijd paraat en klaar om hulp te verlenen. Wij zijn er voor de samenleving. De maatschappelijke ontwikkelingen beïnvloeden onze taken. We creëren daarom meer zicht op risico's en bouwen voort aan ons netwerk. Tegelijkertijd laten de hiervoor geschetste ontwikkelingen zien dat we niet alwetend kunnen zijn, veranderingen en nieuwe risico's ontstaan in hoog tempo. Het is dus noodzakelijk om gezamenlijk met partners voorbereidingen te treffen op wat we zien aankomen en relaties op te bouwen voor onverwachte incidenten en crises. Tegelijkertijd werken we samen met onze inwoners aan de bescherming, zelfredzaamheid en samenredzaamheid van onze inwoners. Het is onze kracht dat we, dankzij ons adaptieve vermogen en de passie voor ons werk, kunnen meebewegen en ons verder ontwikkelen. Dat geldt voor de crisisorganisatie, waarbij veranderende crises om andere werkwijzen en aansturing vragen. Het geldt ook voor de andere organisatieonderdelen waarin we blijven leren van de veiligheidsvraagstukken die op ons afkomen.

Nieuwe risico's

De bestaande werkwijze geeft handelingsperspectief voor veelvoorkomende branden en ongevallen, maar minder voor nieuwe risico's. We zien dat onze manier om risico's te identificeren en daarop te reageren wendbaarder moet worden. Veelal lopen innovaties voor op bestaande wet- en regelgeving. Dit betekent dat wij moeten kunnen leunen op onze expertise, inzicht en vermogen om scenario's te ontwikkelen. Zo vraagt bijvoorbeeld het snel veranderend klimaat om ons flexibeler voor te bereiden op scenario's van droogte of juist extreme neerslag. Het is onze taak om onze partners, bestuurders en de maatschappij te informeren over gewenst gedrag of maatregelen. We zien de waarde van veiligheidsinformatie stijgen. Dankzij permanente monitoring kunnen we de risico's en de mogelijke gevolgen in kaart brengen en adviseren hoe daarop gehandeld moet worden, op tal van vlakken: van juridisch tot communicatief.

De technologische ontwikkelingen gaan razendsnel. Er ontstaan nieuwe risico's waar we als organisatie op in moeten spelen. Neem de energietransitie. Zo is er grootschalige energieopslag nodig in bijvoorbeeld (buurt)batterijsystemen. Dergelijke nieuwe duurzame activiteiten brengen omgevingsrisico's met zich mee. In onze adviestaken zijn we daarom scherp op het belang van een veilige en gezonde leefomgeving zodat deze duurzame activiteiten veilig ingepast kunnen worden in de beschikbare (openbare) ruimte. Ook heeft de energietransitie effect op operationele taken. Buurtbatterijsystemen, maar bijvoorbeeld ook elektrische voertuigen vragen om nieuwe preventieve maatregelen en repressieve technieken.

Redzame en (brand)veilige samenleving

Om de maatschappij weerbaarder te maken voor ontwikkelingen en (nieuwe) risico's is het van belang de zelfredzaamheid te stimuleren en hierbij oog te houden voor diegenen die meer bescherming nodig hebben. Goede informatie over hoe men zich kan voorbereiden op specifieke risico's en crises en hoe mensen in crisissituaties kunnen handelen, is beschikbaar. Dat alleen, is niet voldoende. We werken ook samen met inwoners, onderwijs- en zorginstellingen, bedrijfsleven, partners en andere overheidsinstellingen om risico's in kaart te brengen en te bestrijden.

Ook het verhogen van brandveiligheid in de samenleving is een taak van ons allemaal. Een belangrijke stap binnen ons werkveld was bijvoorbeeld de rookmelderverplichting die sinds 2022 geldt. We hebben de hulp van onze inwoners, organisaties en bedrijven nodig. Samen kunnen we mensen bewuster maken van de risico's van brand. Dat doen we door ze te adviseren over, en te helpen met het brandveiliger maken van hun (leef)omgeving. Wij streven naar een brandveilige generatie onder andere via voorlichting op scholen. Of door samen te werken met zorgorganisaties, met als doel het

3 Samenwerken aan veiligheid.

trainen van hun medewerkers, zodat zij brandonveilige situaties kunnen herkennen zowel in de werk- als de thuisfeer.

Bovenregionale samenwerking

Samenwerking met andere regio's en partners gaat meer en vaker over onze regiogrenzen heen. Dit dwingt tot meer afstemming, uniformiteit en standaardisatie. Uitdaging hierbij is dat de leefwereld van met name onze vrijwilligers juist vraagt om een flexibele aanpak die aansluit op de lokale gemeenschap en de diversiteit van behoeften. Daarom is ook maatwerk nodig om goed hulp te kunnen verlenen aan de samenleving.

Op het gebied van natuurbrandbeheersing werken we intensief samen met gemeenten en beheerders van natuurgebieden. Samen zorgen we voor een veilige inrichting van natuurgebieden. Daarnaast vergroten wij onze repressieve slagkracht en werken we samen met omliggende veiligheidsregio's, zoals bij de Handcrew Zuid-Nederland.

3. Waar staat de veiligheidsregio de komende jaren voor?

Onze missie en visie zijn onveranderd gebleven. Op basis van de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en onze ervaringen daarmee, willen we op onze ingeslagen koers verdergaan.

Onze missie: 'Samenwerken aan veiligheid'

Als Veiligheidsregio Brabant-Noord werken wij met elkaar aan een veilige Brabantse leefomgeving. Wij leren mét en ván bedrijven, burgers, gemeenten en onze partners over belangrijke veiligheidsthema's, nu en in de toekomst.

Onze visie

Elke dag werken wij op een professionele en bevlogen manier mee aan een duurzaam veiliger Brabant. We beschikken over waardevolle informatie, kennis en ervaring op het gebied van veiligheid. Door deze unieke expertise te bundelen en te delen, werken we samen aan het succesvol voorkomen, voorbereiden, bestrijden en leren van crises en incidenten. We brengen (toekomstige) veiligheidsthema's en -risico's in kaart. En verbinden hierbij verschillende partners. Samenwerken vinden wij vanzelfsprekend. We zijn sterk lokaal verankerd. Met elkaar voeren we ons vak met passie, trots en plezier uit.

Werken aan veiligheid

Als organisatie staan wij klaar om onze maatschappelijke rol te vervullen en onze bijdrage te leveren daar waar mogelijk. Onze rol is van essentieel belang, maar we moeten als veiligheidsregio ook begrenzen en keuzes maken. De aanpak van crises, zowel het voorkomen als bestrijden, vraagt steeds weer om een andere werkwijze, met een andere samenwerking van organisaties die daarin een rol spelen. Veiligheidsregio's worden steeds meer gevraagd voor een coördinerende rol, ook als een crisis buiten de fysieke veiligheid valt. Verschuiving naar sociale veiligheid, met onder andere thema's als het stimuleren van zelfredzaamheid en samenredzaamheid, zijn ook onderdeel van ons werk geworden. Dit vraagt van ons en onze partners dat we effectief samenwerken. Door goed te zijn aangesloten op elkaar en kennis en ervaring met elkaar te delen zijn we beter voorbereid op incidenten en crises. Ook als die onverwachts komen.

Ook de rol en taken van de brandweer veranderen. Als brandweer zijn we een betrouwbare en deskundige partner in brandveiligheid. Als risicogericht adviseur wordt gewerkt aan een veilige fysieke leefomgeving. We adviseren bij specifieke projecten, objecten en gebieden. We verliezen daarbij de samenhang tussen alle componenten van gezondheid en brandveiligheid - bouw, productveiligheid, inrichting van natuurgebieden, demografische ontwikkelingen et cetera - niet uit het oog. Bij al onze (advies)taken bewaken en stimuleren we (brand)veiligheid in de breedste zin van het woord en is er aandacht voor nieuwe risico's. Restrisico's blijven echter altijd bestaan. Mocht het onverhoopt toch tot een incident komen, dan treden we als brandweer op, en verlenen we hulp waar nodig.

Flexibele crisisorganisatie

Complexe en langdurige crises hebben zich in ons werkveld gevestigd. Het is van belang dat, in geval van crisis, de crisisorganisaties altijd blijven functioneren. Er is daarom behoefte aan permanente slagvaardigheid bij crisisbeheersing, de GHOR en Bevolkingszorg om adequate zorg en hulp aan burgers te kunnen verlenen. De vaste, traditionele crisisstructuur verandert als gevolg van de nieuwe crises en verschillende crisispartners. De crisisorganisatie zal zich omvormen tot een flexibel en variabel opschaalbaar team. Samen met onze partners zorgen we voor een betere informatiepositie.

De aandacht richten we op informatiemanagement en informatiegestuurde veiligheid. Beveiliging van informatie is van vitaal belang, daarom besteden wij aan dit onderwerp de nodige aandacht. Ook organisatiebreed is het van belang om informatiegestuurd werken verder te ontwikkelen. Zodat we de juiste data verzamelen, analyseren en mede daarop sturen. Daarmee kunnen we tevens actief

5 Samenwerken aan veiligheid.

inspelen op ontwikkelingen in de samenleving. Door onder andere op deze manier te investeren in onze kennis en innovatiekracht krijgen we meer zicht op risico's.

Slagkracht en vakbekwaamheid

Voor brandweezorg bouwen we aan de (inter)regionale en landelijke slagkracht. Daarbij is er veel aandacht voor vakmanschap, paraatheid en adequaat materieel. Van toenemend belang is het uithoudingsvermogen van onze mensen en de organisatie. Juist door de kracht en het voortzettingsvermogen van de regionale brandweerorganisaties te verstevigen, kunnen we samenwerken aan betere landelijke slagkracht. Zo wordt een landelijk brandrisicoprofiel vastgesteld. In plaats van de huidige objectgerichte opkomsttijden komt er landelijk een systeem van gebiedsgerichte opkomsttijden, dat aansluit op het landelijk dekkingplan. Daarnaast worden landelijke handreikingen en visies naar onze regionale organisatie vertaald om ook in de toekomst te voldoen aan landelijke kwaliteitseisen en naadloos in interregionaal verband op te kunnen treden.

Verder is het van maatschappelijk belang om het fijnmazige netwerk van brandweerposten en de inzet van vrijwilligers te koesteren. De kracht van brandweervrijwilligheid is geen vanzelfsprekendheid. Het brengt ons veel slagkracht en nabijheid, maar vraagt specifieke vaardigheden in participatie, behoefte herkenning en begrip voor de lokale leefwereld. De vakbekwaamheid van ons brandweerpersoneel blijft een belangrijk speerpunt. Onze grootste kracht zijn onze mensen. We zijn gefocust op het in balans krijgen van mens en werk. We werken met plezier, tonen eigenaarschap, zijn ondernemend en krijgen ruimte om ons te ontwikkelen. Om te kunnen blijven voldoen aan kwaliteitseisen en de grotere opleidingsvraag, wordt het organiseren van brandweeropleidingen landelijk en regionaal herzien.

4. Ambities voor de komende jaren

'Waar we niet voorspelbaar kunnen zijn in het eindresultaat, zijn we zorgvuldig en transparant op de weg er naartoe.'

Gelet op de huidige ontwikkelingen en het vervolgen van de koers, komen we tot de volgende ambities voor de komende jaren om de koers te realiseren.

1. Effectief samenwerken

De veiligheidsregio groeit van netwerk naar een platform op het gebied van veiligheid, waarin we effectief samenwerken met partners. Dat doen we zowel in de voorbereiding op, tijdens een incident of een crisis, als in de nafase. Wij durven verantwoordelijkheid te nemen als dat maatschappelijk nodig blijkt. Wij stimuleren en helpen onze inwoners en bedrijven om zelfredzamer te worden en meer verantwoordelijkheid te nemen als het kan. Om de gewenste intensivering van de landelijke en bovenregionale samenwerking mogelijk te maken, is het noodzakelijk om waar mogelijk uniformiteit in ons optreden te waarborgen. Met de nadrukkelijke kanttekening dat vrijwilligheid ook ruimte vraagt voor maatwerk.

De uitdagingen waar we de komende jaren mee te maken krijgen, zijn te complex om als veiligheidsregio alleen op te pakken. Daarom gaan we door op het pad van netwerkorganisatie. We gaan actief allianties aan en investeren in bestaande allianties om veiligheid en weerbaarheid te vergroten. Ons netwerk kenmerkt zich door gezamenlijke inzet en aanpassingsvermogen met behulp van álle aanwezige kennis en ervaring. Allianties kunnen ook tijdelijk zijn en vragen om wederkerigheid. Dat vraagt om veerkracht en wendbaarheid van onze organisatie.

2. Veerkracht en wendbaarheid

Een veerkrachtige en wendbare organisatie is essentieel om ons voor te bereiden op flitsincidenten en langdurige crises. Het is echter onmogelijk om vooraf precies te weten welke incidenten of crises op ons afkomen, maar dát ze komen weten we wel. Om adequaat op te treden bij meerdere incidenten of crises tegelijkertijd, focussen we ons op een robuuste en toekomstbestendige organisatie. Dit zorgt voor rust en stabiliteit. Om dit te behouden investeren we in operationele slagkracht, logistieke ondersteuning en expertise. Zodat we juist in de praktijk bij verschillende gelijktijdige soorten incidenten slagvaardig kunnen optreden. Zo hebben we voldoende expertise om bij ingewikkelde situaties op de juiste manier te handelen of te adviseren. Dit betekent dat we een robuuste en toekomstbestendige organisatie waarborgen, zodat we daar waar nodig veerkrachtig en wendbaar kunnen zijn binnen de organisatie en ons optreden. Ons doel? Toekomstbestendig samenwerken met onze partners, wat de uitdaging ook is.

3. Kennis en innovatie

We investeren in kennis en innovatie om zo nieuwe en complexere risico's het hoofd te kunnen bieden. De complexe samenhang van risico's zorgt dat innovatie en kennisontwikkeling van het grootste belang zijn. Overheid, burgers, ondernemers, marktpartijen en maatschappelijke organisaties werken innovatief samen. Deze samenwerking leidt tot meer kennis, expertise en capaciteiten. Dit komt tot uiting in twee pijlers: 'zicht hebben op risico's' en onze 'maatschappelijke meerwaarde'.

Het zicht hebben op risico's is belangrijk binnen ons werkveld. We hebben een functie als 'antenne' in de maatschappij. We verzamelen data, zijn in staat om ontwikkelingen te monitoren en data te analyseren. Deze data zetten we om in bruikbare informatie, waarmee we organisaties en onze partners beter kunnen adviseren. Door de beschikbare data kunnen we risico's signaleren, monitoren en duiden, en waar mogelijk passende maatregelen treffen of alternatieven bieden. Het stelt ons in staat ons voor te bereiden, maar ook accuraat te handelen bij (acute) incidenten. Daarom is een goede informatievoorziening en -positie van strategische waarde. Zo dragen we bij aan goede

7 Samenwerken aan veiligheid.

besluitvorming door bestuurders en partners. We leren van incidenten. Niet alleen voor onszelf, maar ook voor anderen. Door onze kennis te delen, helpen we onze maatschappij veiliger te worden. Eén van de Global Goals (nummer 16) gaat over vrede en veiligheid. De veiligheidsregio vervult een belangrijke rol in het bereiken daarvan voor onze inwoners. Dat mensen veilig kunnen werken, wonen en recreëren zien we als ons belangrijkste doel, dat is onze maatschappelijke meerwaarde. Om dat te realiseren, blijven we investeren in een robuuste organisatie en onze duurzaamheidsambities. We verstevigen de veiligheidsregio als platform waar partners samenwerken en kennis delen op het gebied van veiligheid.

4. Mens en werk in balans

We leveren een bijdrage aan een duurzame inzet van (nieuwe) medewerkers door te werken aan de gezondheid van onze medewerkers en aan de inclusiviteit van onze organisatie. Bij langdurige inzetten of crises verdelen we de last over vele schouders. Wij zorgen voor 'goed werkgeverschap' en gaan daarom mee in de huidige ontwikkelingen en hebben oog voor de behoeften van onze mensen. Door ruimte te bieden voor persoonlijke groei, waardering en inzet op opleidingen, trainingen en oefeningen, zorgen we voor uitdagend en vooral leuk werk. De brandweeropleidingen worden landelijk en regionaal herzien om te kunnen blijven voldoen aan de kwaliteitseisen en de grotere opleidingsvraag. Verder kijken we naar manieren om de opleidingen korter, moderner en aantrekkelijker te maken. Er wordt gewerkt aan een landelijke erkenning van de vakdiploma's met daaraan verbonden een waardering van het werk- en denkniveau.

**Samenwerken
aan veiligheid.**